

Виховна година на тему: «Сторінками Червоної книги України»

Мета. Узагальнити знання учнів про значення екологічно чистого середовища для життя людей; розкрити значення природоохоронної роботи в нашій країні; розкрити таємницю кольорових сторінок Червоної книги; показати значення лісу в житті тварин, рослин і людей; виховувати екологічну культуру мислення і шанобливе ставлення до тварин і рослин.

Ведучий: Розпочати наш захід я хочу з лірики.

Вірш «Червона книга»

В Червону книгу ми занесли
Світ неповторний та чудесний,
Що поступово вимирає,
Давно рятунку в нас благає.
Невже в майбутньому на світі
Не будуть квітнуть дивні квіти?
Конвалії й фіалки ніжні,
І вісник березня– підсніжник?

Невже ми більше не побачим,
Як сон-трава рососою плаче?
Троянда степу, квітка мрії
Жар-цвітом землю не зігріє?
Ми – всі господарі природи,
Тож збережемо її вроду!

Розумні люди на землі
Червону книгу
Хто на цій планеті зникає,-
В ній порятунок шукає

Червона книга України – це офіційний документ, у якому містяться узагальнені відомості про сучасний стан видів тварин і рослин України, які перебувають під загрозою зникнення, і заходи для їхнього збереження і відтворення

З історії книги. Перша Червона книга, присвячена українській флорі та фауні була видана у 1980 році під назвою «Червона Книга Української РСР». Після набуття Україною незалежності було випущене друге видання Червоної книги України: в 1994 році – том «Тваринний світ», в 1996 році – том «Рослинний світ». У 2009 р. вийшло третє видання Червоної книги. До нього занесено 542 види тварин, 826 видів рослин і грибів.

Надаю слово бібліотекару.

Бібліотекар: сьогоднішня виховна година присвячена тваринному світу, який ми повинні зберегти.

Залежно від ступеня загрози зникнення певних видів тварин або рослин, занесених до Червоної книги, вони поділяться на сім категорій. Для зручності користування, сторінки в книзі кольорові:

«Чорні сторінки» Чорний колір – це колір трауру. «Чорний список» – це список тих видів, які вимерли, починаючи з 1600 року. Існування цих видів було зафіксоване в пам'ятниках культури. Є зведення про спостереження цих тварин природодослідниками або мандрівниками. Тобто ці види однозначно зафіксовані в живому стані. Але сьогодні ми можемо стверджувати, що вони більше не існують.

Представляю деякі з них:

Голуб мандрівний

Морська корова

Дронт

Тарпан

Тур

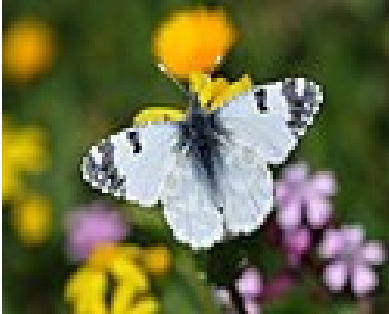

Сумчастий вовк

На **"жовтих сторінках"** — **вразливі види**. Ці види зустрічаються в кількостях достатніх для виживання, але їх чисельність дуже швидко скорочується. Деякі з них:

Аврора біла

Беркут

Вечірниця руда

«Білі сторінки» рідкісні види тварин, що існують на обмежених територіях і можуть скоро зникнути. Деякі з них:

Білозубка мала

Рись звичайна

«Сірі сторінки» Внесені ті тварини, які дуже мало вивчені, і місця їхнього проживання малодоступні. Деякі з них:

Бопс смугастий

Бранхінекта лякаюча

«Зелені сторінки» Записані тварини, яких нам вдалося зберегти і врятувати їх від вимирання. Деякі з них:

Лось європейський

Річковий бобер

«Червоні сторінки» На червоних сторінках записані тварини, які є рідкісними або перебувають під загрозою зникнення.

Ведучий: *Наступна наша сторінка «Ссавці Червоної книги України»*

Учень:

Їжак вухатий – комахоїдна тварина, яку можна зустріти в степах Донецької та Луганської областей. Чисельність зменшується через розорювання степів, застосування отрутохімікатів, випалювання сухої рослинності.

Учень:

Кіт лісовий

зустрічається в глухих лісах Карпат та плавнях Дунаю. Зникає через вирубання лісів, застосування капканів, відстріл домашніх бродячих котів.

Учень:

Рись звичайна

зустрічається в Поліському заповіднику та Карпатах. Живе у важкодоступних, завалених буреломом хвойних лісів. Чисельність зменшується через полювання, нестачу здобичі, осушування боліт.

Учень:

Афаліна звичайна

занесена до Червоної книги України. Через те, що такі тварини є рідкісними видами, а їхня кількість у природі є низькою, законодавством України забороняється використовувати дельфінів в комерційних цілях та поміщати їх з цією метою в неволю.

Учень:

Хохуля звичайна:

Зникає через: погіршення екологічних умов водойм унаслідок господарської діяльності людини, забруднення хімічними речовинами та промисловими стоками, вилов риби сітьовими самоловними снастями, в які потрапляє і хохуля

звичайна, руйнування нир людиною та худобою, що випасають поблизу водойм.

Учень:

Вечірниця мала: Чисельність є низькою. Протягом 100 років в Україні відмічено реєстрації понад 500 особин. Зниження чисельності та збільшення спорадичності поселень відбулось на фоні зменшення площ лісів Лісостепу, омолодження лісостанів та змін їх порідного складу з формуванням дефіциту сприятливих дупел.

Ведучий: Запам'ятайте види ссавців, занесених до Червоної книги України: їжак вухатий, хохуля звичайна, кутора мала, подковоніс великий, вечорниця гігантська, вечорниця мала, нетопир середземноморський, нічниця ставкова, соня садова, полівка сніжна, сліпак малий, тхір степовий.

Ведучий: *[наступна сторінка](#) «Птахи Червоної книги України»*

Учень:

Глухар: цей красень – один із

найбільших птахів Українських Карпат. Глухарі занесені до Червоної Книги України, але це не заважає бракон'єрам полювати на них.

Також на зниження популяції впливає вирубування лісів, випасання великої рогатої худоби і навіть туризм у місцях висиджування маленьких пташенят

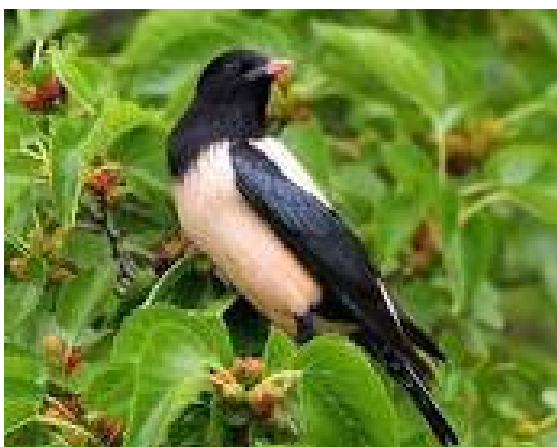
Учень:

Червоний огар: у середині

XIX століття червоний огар був численний у Криму, заселяв усю степову частину, місцями заходив у гори. З початку XX століття його кількість зменшилась. Гнізда огарів можна знайти на Керченському півострові. Гніздо птах влаштовує в горах, у нішах скель. У період розмноження найбільшої шкоди завдає фактор занепокоєння, тому що у квітні-травні в місцях гніздування багато рибалок і відпочиваючих. Винищують мисливці.

Учень:

Рожевий шпак зимує в Ірані, Афганістані та

Індії. Гніздування в Криму – на вапнякових обривах гори Опук на півдні Керченського півострова. Протягом останніх років кількість скоротилася під впливом інтенсифікації сільського господарства, що призводить до знищення основного корму рожевих шпаків – прямокрилих комах.

Учень:

Дрохва: Чисельність

скорочується через заростання ланів та пасовищ; зменшення місць для водопою; знищення гнізд під час випасання худоби, сінокосіння та обробітку ланів; розлякування птахів, зростання кількості здичавілих собак та воронових птахів; вилучення з природи кладок та виводків; відстріл на місцях зимівлі, загибель

Ведучий: Запам'ятайте й інші види птахів, занесених до Червоної книги України: скопи, зміїд, орел-карлик, степовий орел, беркут, стерв'ятник, чорний гриф, білоголовий сип, балабан, сапсан, журавель сірий, журавель степовий, хохітва, кулик-довгоніг, крячок каспійський, пугач, рожевий пелікан.

Ведучий: *наступна сторінка* – «Комахи Червоної книги України»

Учень:

Боліварія полинова мешкає на схилах ярів і балок.

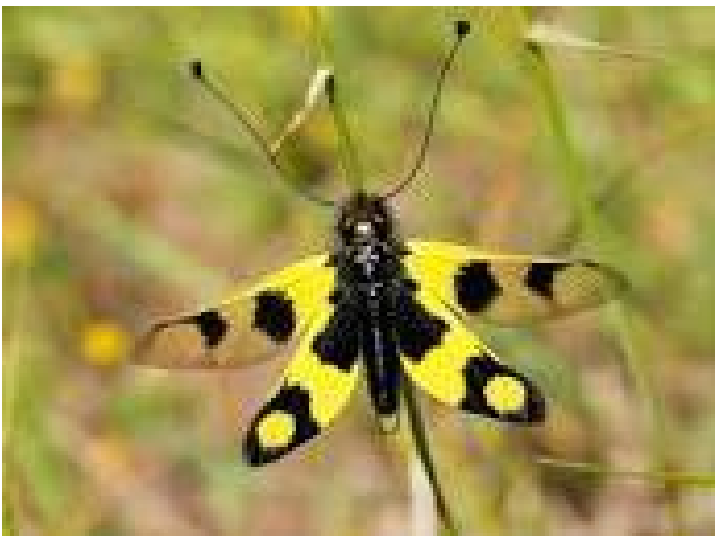
Причини зміни чисельності – оранка цілинних степів.

Учень.

Жужелиця кримська, ендемік Криму, населяє його південну і східну частини. Причини скорочення чисельності – зміна режиму вологості, що тягне за собою скорочення кормової бази, обробка садів і виноградників отрутохімікатами, випасання худоби на лісових галявинах. Охороняється в заповідниках Криму.

Учень.

Аскалаф строкатий живе на лісових узліссях і галявинах, що добре прогріваються сонцем. Причини скорочення чисельності – окультурення ландшафту, оранка земель під виноградники й сади. Охороняється в Карадагському та Ялтинському гірсько-лісовому заповідниках.

Ведучий: Я хочу, щоб усі ви долучилися до покращення екологічної ситуації на планеті. Адже ми, як і рослини та тварини, є частинкою природи, її невід'ємною складовою. Від нас, і тільки від нас залежить майбутнє нашої планети, її гармонія і розквіт! Які б цілі не переслідувала людина, які б завдання не стояли перед нею, вона повинна пам'ятати, що життя – це в першу чергу місце, де вона живе. Бережімо нашу країну, її природу, свою велику родину! Будьмо відповідальними людьми.

Наостанок звернуся до вас зі словами:

Людино! Ти – не цар природи,
ти – тільки часточка її.
Добром чи болем обернуться
тобі ж завжди діла твої!
Люди добрі! Живіть, творіть.
Всім я зичу і щастя, й долі.
Поспішайте добро робить.